

[Lorentzen.]

af møbler, inventar eller andet udstyr ved indretning af boliger for unge, herunder kollegier, lærlingepensioner, elevhjem og samlingslokaler for ungdommen, såvel til undervisning som til udøvelse af anden fritidsvirksomhed.

Endvidere indeholdt lovforslaget for børnetilskuddenes vedkommende i kapitel IX bestemmelser om forhøjelse af både tilskudsprocenterne og maksimumsbeløbene; men lovforslaget indeholdt intet om, hvor store beløb den højtærede minister måtte disponere over, idet det herom blot hed, at midlerne skulle bevilges på de årlige finanslove. Og § 2 — den står desværre fremdeles i lovforslaget — indeholder i så henseende rettesnoren for statens indsats; jeg tænker her på ordene:

„Statens støtte til nybyggeriet tilrettelægges med henblik på en stabil byggerytme.“

Kort sagt — den højtærede boligministers lovforslag af 15. december 1954 var et lovforslag med glade og lyse toner efter socialdemokratisk mønster. Så skete der imidlertid et og andet; vi fik en lang række kriseforlig — eller rettere kriselovforslag og derefter forlig. Under forhandlingerne om disse var byggestøtteloven i første linie, og regeringen tilbød under disse forhandlinger at nedsætte låneprocenten i forbindelse med socialt boligbyggeri fra 97 til 95, og at rådighedsbeløbet blev sat til et maksimumsbeløb af 350 mill. kr. årlig.

Se, det var det. Nu er vi kommet til de lidt mere mørke dage, har forladt de glade og lyse dage. Ser man på lovforslaget, som det vil komme til at se ud, hvis de mange ændringsforslag vedtages, må jeg erkende, at det lyse præg, det glade præg er taget af det. Hvis jeg skulle finde et billede, der passer på det, måtte jeg hente det fra titlen på Bruce Lockharts „Retreat from Glory“ — i dansk oversættelse: Dagen derpå. Det er i virkeligheden det billede, der tegner sig for mig, når jeg sammenligner lovforslaget, som det foreslås ændret, med det oprindelige lovforslag. Men på den anden side må mit parti have lov at advare imod, at der drages for vidtgående konsekvenser af det ændrede lovforslag. Vi hørte da også af den ærede ordfører (Carl P. Jensen) — da han forlod sin neutrale ordførertale og

gik over til at tale som sit partis ordfører — at han ikke kunne drage særlig vidtgående konsekvenser, og han var ikke fri for at mene, at når nu disse ændringer var vedtaget med 3 partiers stemmer, eller jeg ved ikke hvor mange, havde boligministeren i sin magt at — hvad skal jeg sige — bruge pisken overfor bankerne; det var ikke de ord, den ærede ordfører brugte, for han er jo en mand af rolig og stille optræden; men meningen var god nok. Vi fik også at vide, at i virkeligheden stod socialdemokratiet på det oprindelige lovforslag og ville i virkeligheden have noget mere; kun på grund af de politiske magtforhold i denne sal var man nu gået med til disse ændringsforslag. Jeg troede ærlig talt, ærede ordfører, at det var af andre grunde — men det kommer vi måske tilbage til senere.

I ændringsforslag nr. 1 til § 1 hedder det, at indenrigs- og boligministeren kan give lån til byggeri som bestemt i denne lov med følgende beløb i hvert af nedennævnte finansår — og så nævnes beløbene: 335 mill. kr., 315 mill. kr., 300 mill. kr. og 300 mill. kr. Jeg går ud fra — således som vi er gået ud fra det i udvalget — at det betyder, at der kan gives tilsagn om lån op til de nævnte beløb, og jeg beder den højtærede boligminister bekræfte, at sådan skal det forstås; det vil nemlig igen sige, at når lånene bliver effektueret, vil det i mange tilfælde vise sig, at tilsagnsbeløbene er for små. Jeg tror nok, man i boligministeriet for tiden regner med, at tilsagnsbeløbene gennemsnitlig bliver overskredet med 20 pct.; så derfor vil det nok være en nogenlunde rigtig bedømmelse, hvis man lægger ca. 20 pct. til de fornævnte millioner.

Dernæst vil jeg gerne spørge den højtærede boligminister, om det ikke er meningen at holde lån efter elementhusloven udenfor de i ændringsforslaget til § 1 nævnte beløb. Jeg minder i denne forbindelse om, at vi også har en anden boligstøttelov, nemlig den, som angår landarbejderboliger; den ligger i hvert fald udenfor.

For nu imidlertid ikke at give befolkningen altfor overdrevne forestillinger om nedskæringen af beløbene vil jeg gerne have lov til at nævne tilsagnsbeløbene, som de har set ud i de senere år. I 1950 blev der givet tilsagn om 393 mill. kr., i 1951 var